

Præst nok maatte modtage Gaver, naar de blive ydede ham „uden Foranledning fra hans Side“. Men disse Ord, „uden Foranledning fra hans Side“, har det ærede Medlem nu foreslaaet strøget; og det er mig ubegribeligt, at man, naar man overhovedet er imod, at en Præst skal modtage Gaver, saa hellere vil give ham dem, naar han selv kan foranledige dem, end naar de ikke maa gives ham paa hans Foranledning. Jeg kan ikke tro, at det er dette Punkt, som kan have bevirket, at de ærede Medlemmer have forandret deres Mening. Det Andet, som den ærede Ordfører har foreslaaet ændret i den oprindelige Ordlyd, er det, at han har tilføjet, at Præsten nok maa modtage Gaver, naar de ydes „i Anledning af hans Forhold til Menigheden eller hans Embedsgjerning i Almindelighed“. Det er mig imidlertid usatteligt, hvorledes det skal afgjøres, om en Præst modtager en Gave i Anledning af en enkelt kirkelig Handling, han har udført, eller i Anledning af sin Embedsgjerning i Almindelighed. Naar en saadan Gave bliver givet ham, hvorledes skal han da kunne afgjøre, naar han tør tage imod den, og naar ikke. Naar der f. Ex. Dagen efter en Konfirmation bliver sendt hans Kone en Gaas, hvad skal Manden saa gjøre? Er det i Anledning af Konfirmationen, maa han ikke modtage den, det er strafbart; men er det derimod for hans Embedsgjerning i Almindelighed, maa han nok. Mig er det aldeles usatteligt, hvorledes han skal komme ud af det. Jeg tvivler ikke paa, at, hvis den ærede Ordfører var tilstede, vilde han strax i hvert enkelt Tilfælde kunne afgjøre, om det var i Anledning af en enkelt kirkelig Handling eller for Embedsgjerningen i Almindelighed, men man er jo ikke altid saa heldig at have den ærede Ordfører tilstede ved saadanne Leiligheder, og jeg tror, at mange samvittighedsfulde Præster ville kunne komme i stor Forlegenhed med, hvad de i saa Tilfælde skulde gjøre, medmindre man da mener, at de skulle kunne modtage Gaverne i alle Tilfælde. Men hvad vil det saa sige, naar der staar, at de „ikke maa“ modtage dem? Naar det staar der, maa Sagen jo kunne komme for Domstolene, og jeg forstaar ikke, hvorledes Domstolene skulle kunne afgjøre, om en Gave bliver givet i Anledning af en enkelt Handling eller i Anledning af Præstens Embedsgjerning i Almindelighed. Dertil kommer, at det set fra Giverens Standpunkt er en meget mærkværdig Bestemmelse. Jeg veed med mig selv, at, naar jeg har lyst til at give min Præst en Gave,

har jeg ikke megen Lyst til at lade mig foreskrive af den ærede Ordfører eller Andre, i hvilken Anledning jeg maa give ham den. Jeg kan ikke se rettere, end at det som oftest er en bestemt Anledning, der giver En Lyst til at give en saadan Gave, men hvorfor maa man da ikke ligefrem sige, at det er i denne bestemte Anledning? Hvorfor skulle vi tie stille med det og give Gaven saaledes, at baade Præsten og vi selv i Grunden vide, at den gives i en bestemt Anledning, men vi ikke blot sige Noget derom og saaledes omgaa Lovens Bestemmelser? Jeg kan ikke se Andet end, at det er et Formynderskab overfor Befolkningen, som vi her ville skabe, og det undrer mig, at det ærede Medlem, som under forrige Sags Behandling saa smukt talte om, at det gjaldt at opdrage Befolkningen til i Pengesager at vide, at de maatte tage Skade for Hjemsjæld, her pludselig bliver saa om overfor Befolkningen, at han bliver bange for, at de, naar de kunne slippe for at give Penge ud, alligevel skulle gjøre det, og derfor ved en Lovbestemmelse vil sikkre dem imod, at de kunne komme til at gjøre dette, idet han forbyder dem at give i de bestemte Anledninger, som nu nærmere ere nævnte. Særligt skal jeg kun bemærke, at Forfjellen mellem den ærede Ordfører og mig i denne Sag ikke, saaledes som han oftere har villet give det Udseende af, er den, at han vil forbyde Offer og Gaver til Præsten, medens jeg derimod vil have, at de skulle vedblive. Nei, vi ere enige om, at tvungent Offer og Accidenter skulle falde bort, og vi ere enige om, at man maa give Præsten frivillige Gaver. Det, der skiller imellem os, er kun det, at det ærede Medlem vil sige, i hvilke Anledninger Præsten maa modtage Gaver, og i hvilke Anledninger han ikke maa modtage dem, medens jeg og de, der tidligere stemte med mig — jeg veed jo i Diebliffet ikke, hvor Mange der fremdeles vil gaa til den Side — ere gaaede ud fra, at Folk i saa Henseende skulle have frie Hænder til at gjøre med deres Eget, som de ville. Vi vare fornøiede med, at den gamle Evang var borte, og vi vilde ikke lægge en ny Evang paa Folk og forbyde dem at raade med deres Sager, som de ville. Jeg skal blot tilføje, at det slet ikke skulde undre mig, efter at der er gaaet saa mange Medlemmer med den ærede Ordfører til dette Forslag, om det skulde blive vedtaget i Rigsdagens tolvte Time. Der er jo Mange traværende, og jeg antager, at de færreste Medlemmer nærmere have undersøgt dette Spørgsmaal, som jo